

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA STATISTIKU**

na dan 31.12.2014. godine

Broj: 03-27/15

Sarajevo, april 2015. godine

SADRŽAJ

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	1
II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
1. Uvod	1
2. Predmet, cilj i obim revizije	1
3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	2
4. Sistem internih kontrola	3
5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda.....	4
6. Budžet i izvještavanje.....	4
7. Izvršenje budžeta.....	5
7.1 Rashodi i izdaci.....	5
7.1.1 <i>Plaće i naknade troškova zaposlenih.....</i>	<i>5</i>
7.1.2 <i>Izdaci za materijal i usluge.....</i>	<i>5</i>
7.1.3 <i>Izdaci za nabavku stalnih sredstava</i>	<i>8</i>
8. Imovina, obaveze i izvori sredstava.....	8
8.1 Gotovina i kratkoročna potraživanja.....	8
8.2 Stalna sredstva.....	8
8.3 Kratkoročne obaveze	8
8.4 Popis i imovine, potraživanja i obaveza	9
9. Vanbilansna evidencija - sudski sporovi.....	9
10. Javne nabavke.....	10
11. Komentar.....	10
III. REZIME DANIH PREPORUKA.....	11
IV. PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
1. PREGLED RASHODA BUDŽETA ZA 2014. GODINU.....	13
2. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2014. GODINE	15

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) **Federalnog zavoda za statistiku** na dan 31. decembar 2014. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog zavoda za statistiku odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog zavoda za statistiku je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske informacije i transakcije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome dali se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne možemo potvrditi i prihvatiti iznos iskazanih rashoda u iznosu od 34.950 KM, koji se odnosi na izvršene usluge provođenja Ankete o potrošnji domaćinstava u BiH (HBS ankete), obzirom da je račun za iste ispostavljen u januaru 2015. godine. Navedeno nije u skladu Zakonom o budžetima u FBiH (član 76.), kojim je propisano da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog**

događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose neovisno od perioda plaćanja. Također, nije ispoštovano načelo modificiranog nastanka događaja, tako da ostale stručne usluge nisu realno iskazane za navedeni iznos (tačka 7.1.2 Izvještaja);

2. Izbor dobavljača za usluge fizičke zaštite objekta nije proveden u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama BiH, obzirom da je sa istim ugovor zaključen na osnovu konkurencijskog zahtjeva, jer je procjena vrijednosti vršena na godišnjem nivou (50.000 KM), a nabavka se provodila i ugovor zaključen za period od dvije godine (tačka 10 Izvještaja);
3. Ne vodi se evidencija o stalnim sredstvima na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, koja služi kao osnov za usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava i koja potvrđuje iskazana stanja stalnih sredstava u Glavnoj knjizi trezora (tačke 8.2. i 8.4. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte stavki opisanih u „Osnovi za izražavanje mišljenja“, finansijski izvještaji Federalnog zavoda za statistiku, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog zavoda za statistiku u toku 2014. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 14.04.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl.oec.

dr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalni Zavod za statistiku (u daljem tekstu Zavod) osnovan je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine FBiH“ broj 13/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11). Zavod vrši stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na statistička istraživanja u Federaciji, a naročito na: utvrđivanje jedinstvene metodologije statističkih istraživanja, jedinstvene statističke standarde, razvijanje statističkog informacionog sistema kao dijela jedinstvenog sistema informiranja, uvođenje i vođenje administrativnih i statističkih registara (prostornih jedinica, stanovništva, poduzeća, samostalnih radnji i dr.) evidencije propisane zakonom, razmjenjivanje statističkih podataka sa drugim državama i međunarodnim organizacijama proisteklih iz obaveza utvrđenih međunarodnim ugovorima i u skladu sa zakonom na državnom nivou kojim se uređuje ovo pitanje. Zakonom o statistici u FBiH regulisana je organizacija i rad statističke djelatnosti u FBiH, provođenje Programa statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, metodološka i organizacijska osnova statističkih istraživanja, prikupljanje, obrada, čuvanje, zaštita, analiza i diseminacija statističkih podataka. Prema navedenom Zakonu Zavod se organizuje i vrši statistička istraživanja od interesa za FBiH. Zavod ima svoje organizacione jedinice za statistiku u kantonima koje prikupljaju potrebne podatke od kantonalnih organa uprave i drugih institucija, kao i gradskih odnosno općinskih službi za upravu i svih drugih pravnih i fizičkih lica koja su određena kao izvještajne jedinice. U obavljanju poslova koji se odnose na organizovanje i provođenje statističkih istraživanja Zavod: priprema prijedloge za provođenje statističkih istraživanja; priprema prijedlog Programa u saradnji sa ostalim ovlaštenim organima za poslove statistike; u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima utvrđuje jedinstvene metodološke osnove u provođenju statističkih istraživanja; obavlja prikupljanje, kontrolu, obradu, analizu i tumačenje statističkih podataka, te objavljuje rezultate statističkih istraživanja; daje prijedloge i sugestije na sadržinu evidencija o statistici koje u okviru svoga djelokruga vode ovlašteni organi za poslove statistike; organizuje i osigurava davanje i razmjenu statističkih podataka i informacija sa drugim institucijama i korisnicima podataka i informacija; daje saglasnost i vrši nadzor nad primjenom metodoloških postavki statističkih istraživanja koje organizuju i obavljaju pravna lica izvan statistike; omogućava brz i jednostavan pristup podacima i informacijama; vrši nadzor nad izvršavanjem obaveza izvještajnih jedinica utvrđenih Programom i radi na razvijanju tehnika i metoda za zaštitu podataka.

Pored navedenoga, Zavod ima obavezu prikupiti, obraditi i dostaviti Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Agencija) statističke podatke koje Agencija smatra neophodnim za statistiku na nivou Bosne i Hercegovine i to u rokovima utvrđenim Statističkim programom Bosne i Hercegovine. Prilikom prikupljanja i obrade statističkih podataka Zavod dostavlja podatke Agenciji u skladu sa međunarodnim metodologijama i standardima, kao i u skladu sa smjernicama Agencije.

Unutarnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutamjnoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala suglasnosti. Zavodom rukovodi direktor. Sredstva za rad osiguravaju se u Budžetu FBiH. Pravilnikom o unutamjnoj organizaciji Federalnog zavoda, sistematizovano je 265 radnih mjesta, dok su budžetom odobrena sredstva za 185 uposlenika. Na dan 31.12.2014. godine u Zavodu je bilo 180 uposlenih.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, u ulici Zelenih beretki 26.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za statistiku za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Zavoda na dan 31.12.2014. godine, izvršenje budžeta za godinu koja

se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2014. godine do aprila 2015. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Zavoda za 2013. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2013. godinu.

Zavod je **postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Donošenje izmjena i dopuna postojećeg Pravilnika o internim kontrolama;
 - Osiguranje usvajanje godišnjeg plana provođenja statističkih istraživanja od strane Vlade FBiH istovremeno uz usvajanje Budžeta u skladu sa zakonskim propisima;
 - Isplate naknada u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe;
 - Sačinjavanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim načelima i u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Provođenje analize ročnosti potraživanja, te u skladu sa provedenom analizom, sumnjiva i spoma potraživanja evidentirana na pripadajućim kontima u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike, kao i provođenje propisanih radnji u cilju naplate potraživanja u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH;
 - Izvršeno knjigovodstveno evidentiranje obaveza po pravosnažnim izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.
- Zavod je **djelimično postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Poboljšanje funkcionisanja internih kontrola sa ciljem otklanjanja utvrđenih nedostataka;
- Popunjavanje radnih mjesta u Zavodu predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na način kako je utvrđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH;
- Popis imovine, obaveza i potraživanja i izradu Izvješća o popisu je izvršen djelimično u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i točkama 6. ,18. i 36. Računovodstvenih politika federalnih budžetskih korisnika, jer ne možemo potvrditi da je popis stalnih sredstava izvršen na propisan način.

Zavod **nije postupio po preporukama**, koje se odnose na:

- Planiranje rashoda i izdataka za obavljanje aktivnosti Zavoda u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- Priznavanje rashoda i izdataka u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala i u izvještajnom periodu na koje se odnose u skladu sa Uredbom o računovodstvu FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja;
- Zaključivanje Ugovora o djelu u skladu sa zakonskim propisima, jednokratno na određeno vrijeme sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi, samo za poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

4. Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda uređena je unutrašnja organizacija i djelokrug organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mjesta sa uslovima za njihovo obavljanje i brojem izvršilaca, rukovođenje Zavodom i organizacionim jedinicama, kao i drugi poslovi iz nadležnosti Zavoda. Poslovi i zadaci Zavoda se obavljaju kroz organizacione jedinice - sektore smještene u sjedištu Zavoda i urede i službe smještene po kantonima. Navedenim Pravilnikom sistematizovano je 265 radnih mjesta, a na dan 31.12.2014. godine u Zavodu je bilo zaposleno 180 izvršilaca, što predstavlja ukupnu popunjenost od 68 %, od čega je popunjenost sistematiziranih radnih mjesta za namještenike 82 % (64 od 78), a državnih službenika 62 % (116 od 187). Pravilnikom je predviđeno 6 pomoćnika direktora od kojih su popunjena 2 mjesta pomoćnika. Obzirom na popunjenost radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom postavlja se pitanje koliko su potrebna radna mjesta realno sistematizovana i dali isto ima uticaja na realizaciju utvrđenih poslova i zadatih ciljeva, kao i zadataku u Zavodu, što bi u budućem periodu trebalo preispitati od strane rukovodstva.

Zavod je, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, donio Pravilnik o internoj kontroli, od 23.12.2014. godine, kojim je stavljen van snage do tada važeći Pravilnik o internoj kontroli, od 01.09.2008. godine. Donesenim Pravilnikom definisani su upravljačko kontrolni, administrativni interni – kontrolni, kao i računovodstveni - interni postupci, zatim postupci osiguranja IT sistema i zaštite statističkih i drugih podataka, informisanja, komunikacija, nadgledanja i procjene rizika. Postupci procjene rizika su dati kroz tabelarni pregled procjene rizika, koja sadrži podatke po aktivnostima/procesima, rizik po aktivnostima/procesima, vjerovatnoća od neželjenog dešavanja, uticaj na realizaciju aktivnosti, mjere za sprečavanje i minimaliziranje neželjenih dešavanja, kao i osobe odgovorne za poduzimanje mjera za otklanjanje rizika.

U cilju uspostavljanja sistema internih kontrola Zavod je usvojio značajan broj internih akata i procedura. Međutim, provedenom revizijom utvrdili smo da sistem internih kontrola, odnosno kontrolne aktivnosti nisu uspostavljene na zadovoljavajući način što je za posljedicu imalo utvrđene nepravilnosti, u dijelu koji se odnosi na: nepostojanje adekvatne pomoćne evidencije o stalnim sredstvima kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH; planiranje i izvršavanje rashoda i izdataka u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH; praćenje izvršenja ugovora za usluge opravki i održavanje zgrade; iskazivanja ulaganja u imovinu Zavoda; priznavanja rashoda i izdataka u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala; zaključivanja ugovora o djelu za određene i konkretne poslove, kao i isplaćivanja naknade za isto; dostavljanja sveobuhvatnih periodičnih – kvartalnih i izvještaja Federalnom ministarstvu finansija za isplaćene naknade komisijama; vršenje popisa stalnih sredstava i usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem; kao i u dijelu koji se odnosi na provođenje postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Za pojedina statistička istraživanja i ankete, a prema Sporazumu o primjeni jedinstvenih metodologija i jedinstvenih standarda pri izradi statističkih podataka BiH, Zavod koristi aplikacije date od strane Agenciju za statistiku BiH, na osnovu elektronske korespondencije. Korištenje aplikacija nije uređeno pisanim procedurama, niti je moguće utvrditi da li se radi o datim nematerijalnim sredstvima na korištenje, raspolaganje, prenosu prava vlasništva, načinu i rokovima korištenja i drugo.

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH utvrđeno je da jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva finansija vrši i internu reviziju Zavoda. U toku 2014. godine nije vršena revizija od strane Federalnog ministarstva finansija.

Potrebno je preispitati odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i na osnovu realnih procjena o potrebnim radnim mjestima utvrditi sistematizaciju istih.

Potrebno je pisanim procedurama urediti način korištenje aplikacija Agencije za statistiku BiH, iz kojih se može utvrditi da li se radi o korištenju istih na određeno vrijeme ili se radi o datim nematerijalnim sredstvima.

Unaprijediti funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, kao i dosljedne primjene zakona i propisa.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda

Zavod se organizuje i vrši statistička istraživanja od interesa za FBiH u skladu sa Zakonom o statistici u FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 63/03 i 9/09). U obavljanju datih poslova, Zavod prema navedenom Zakonu, između ostalog: priprema prijedloge za provođenje statističkih istraživanja; zatim u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima utvrđuje jedinstvene metodološke osnove u provođenju statističkih istraživanja; obavlja prikupljanje, kontrolu, obradu, analizu i tumačenje statističkih podataka, te objavljuje rezultate statističkih istraživanja; organizuje i osigurava davanje i razmjenu statističkih podataka i informacija sa drugim institucijama i korisnicima podataka i informacija; daje saglasnost i vrši nadzor nad primjenom metodoloških postavki statističkih istraživanja koje organizuju i obavljaju pravna lica izvan statistike.

Statistička istraživanja provode se u vremenu određenom četverogodišnjim Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu. Zavod je donio četverogodišnji Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za period 2013.-2016. godina, koji je na Domu naroda Parlamenta FBiH utvrđen 16.12.2013. godine. Programom je obuhvaćen okvir rada statistike FBiH, glavni faktori podrške za realizaciju statističke aktivnosti u FBiH, prioritetni zadaci, osnovni ciljevi statistike, kao i prioritetne aktivnosti po statističkim područjima. Četverogodišnji Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za period 2013.-2016. godina je bio osnova za donošenje Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2014. godinu (u daljem tekstu Plan). Vlada FBiH je, 05.02.2014. godine, donijela Odluku o utvrđivanju Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2014. godinu. Planom su razvrstana statistička istraživanja po poglavljima, koja se odnose na: demografske i socijalne; makroekonomske; poslovne; multidomenske i statistike poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, zatim podršku statističkim outputima i administrativnu podršku. Za svako statističko istraživanje Plan sadrži podatke o: nosiocu aktivnosti; sadržaju i namjeni aktivnosti; izvorima i načinu prikupljanja podataka; periodiku provođenja; referentni period ili datum; kao i druge podatke neophodne za provođenje statističkog istraživanja.

Prema Izvještaju o radu Zavoda za 2014. godinu, od ukupno planiranih 50 aktivnosti izvršeno je 45 ili 90 %, a od ukupno planiranih 148 statističkih istraživanja realizovano je 146 ili 98,7 %. U Izvještaju su navedena istraživanja koja su provedena u 2014. godini, a nisu predviđena Planom, a odnose se na: mjesečne izvještaje o čvrstim gorivima (proizvođači uglja, koksare i industrijska preduzeća) i finansijska statistika obrazovanja. Izvještaj o radu je upućen na Vladu FBiH, 26.03.2015. godine i do momenta okončanja revizije isti Vlada FBiH nije razmatrala.

Također, prema Izvještaju o radu za 2014. godinu, Zavod je zajedno sa ostale dvije statističke institucije nastavio aktivnosti vezane za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine, a odnosile su se na unos, kontrolu i obradu prikupljenih podataka u Centru za unos. Oko 280 vanjskih saradnika bilo je angažovano na poslovima obrade podataka, a poslovi skeniranja odvijali su se uz obavezno prisustvo IT osoblja iz statističkih institucija. Popisni biro Zavoda, kao radno tijelo, imao je ulogu koordinatora rada radnih grupa i predstavnika Zavoda u Centru za obradu podataka.

6. Budžet i izvještavanje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2014. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 6.485.917 KM, što u odnosu na planirani budžet od 7.071.763 KM predstavlja ostvarenje od 91,71%. Isti su

u odnosu na izvršenje prethodne godine manje iskazani za 12.973.686 KM, jer se u 2013. godini provodio Popis stanovništva.

Budžet FBiH za 2014. godinu donesen je 13.12.2013. godine, u sklopu kojeg Budžet Zavoda iznosi 7.472.333 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta za 2014. godinu (od 06.06 i 15.08.2014. godine) isti je smanjen na 7.071.763 KM, odnosno za 400.570 KM. Smanjenja su se najvećim dijelom odnosila na umanjenje izdataka za materijal i usluge od 295.379 KM i nabavke stalnih sredstava od 110.000 KM. Pored izmjena Budžeta izvršene su dvije preraspodjele sredstava u septembru i decembru 2014. godine u ukupnom iznosu od 48.000 KM.

U odnosu na odobrena sredstva Budžetom FBiH u iznosu od 7.071.763 KM, operativni budžet je iznosio 6.691.027 KM, odnosno manji je za 380.736 KM, a za isto Federalno ministarstvo finansija nije dalo obrazloženje kojom bi se potvrdila opravdanost smanjenja operativnog budžeta.

Izvršenim uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da sanacija krova zgrade Zavoda nije planirana niti izvršena kao kapitalni izdatak, nego je ista planirana i izvršena sa pozicije tekućeg održavanja (šire opisano u tački 7.1.2 Izvještaja). Također, na ugovorenim uslugama iskazan je račun za provođenje Ankete o potrošnji domaćinstava u BiH (HBS ankete) u januaru 2015. godine (šire opisano u tački 7.1.2 Izvještaja). Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je planiranje i izvršavanje budžeta izvršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je slijedeća: primanja zaposlenih 75,20 %, izdaci za materijal i usluge 14,43 %, nabavka stalnih sredstava 2,61 % i tekući transferi 0,15 %.

Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Zavoda planirati i izvršavati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

7. Izvršenje budžeta

7.1 Rashodi i izdaci

U finansijskim izvještajima za 2014. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 6.485.917 KM, što je u odnosu na Rebalans budžeta od 7.071.763 KM manje za 585.846 KM ili 8,28 %.

Struktura rashoda i izdataka iskazana u finansijskim izvještajima je slijedeća: bruto plaće i naknade 4.877.598 KM, doprinosi poslodavca 493.258 KM, izdaci za materijal i usluge 935.981 KM, tekući transferi 9.990 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava 169.090 KM. Tekući transferi su realizovani na osnovu odluka direktora o odobravanju prenosa sredstava Agenciji za statistiku BiH za plaćanje poreza i doprinosa na obračunate naknade za rad statističkog osoblja, a na osnovu Sporazuma o korištenju sredstava Granta između Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku.

7.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za bruto plaće i naknade iskazani su u iznosu od 4.877.598 KM i doprinosi poslodavca 493.258 KM, što predstavlja 82,81 % ukupnih rashoda i izdataka Zavoda.

U odnosu na prethodnu godinu izdaci za bruto plaće i doprinose su iskazane više za 352.879 KM i najvećim dijelom se odnosi na izvršeni obračun i uplate pripadajućih poreza i doprinosa za isplaćene razlike plaća po osnovu pravosudnih sudskih presuda za period oktobar 2008. do juli 2010. godine u ukupnom iznosu od 266.404 KM (doprinosi iz plaća 208.450 KM i doprinosi na plaće 57.954 KM), koje je izvršeno prema Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija.

7.1.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 935.981 KM, što predstavlja 14,43 % ukupnih rashoda i izdataka Zavoda. Ovi izdaci u odnosu na prethodnu godinu, kada su iskazani 13.650.237 KM, su znatno manji, iz razloga što je u 2013. godini proveden Popis stanovništva. Najznačajniji izdaci iskazani u 2014. godini na ovoj poziciji odnose se na: ugovorene usluge 354.789 KM, zatim izdatke za komunikacije 160.486 KM, izdatke za tekuće održavanje 142.832 KM, nabavke materijala 109.122 KM i izdaci za energiju 84.487 KM.

Usluge opravki i održavanja zgrada iskazane su u iznosu od 70.179 KM, u sklopu izdataka za tekuće održavanje. Najveći dio ovih izdataka odnosi se na izvođenje građevinskih radova sanacije zgrade-krova Zavoda u Sarajevu po zaključenom Ugovoru, od 11.06.2014. godine sa izvođačem radova, u vrijednosti od 59.207 KM sa PDV-om. Na sanaciju zgrade se odnosi 38.722 KM, a 20.485 KM na sanaciju krova sa utvrđenim rokom za izvršenje radova od 15 dana od dana potpisivanja ugovora. Za izvršene radove ispostavljeni su računi od 01.07.2014. godine u iznosu od 38.723 KM za izvođenje građevinskih radova sanacije zgrade Zavoda i od 04.08.2014. godine na iznos od 18.262 KM za izvođenje građevinskih radova sanacije zgrade-krova Zavoda. Od strane Zavoda formirana je komisija, koja je 07.07.2014. godine sačinila Zapisnik Komisije za prijem roba, radova i usluga. Komisija je konstatovala da sve stavke iz okončane situacije prate stavke Predmjera radova po opisu pozicije, cijene i specifikacije, da je izvođač radova izvršio svoju obavezu u skladu sa Ugovorom i okončanom situacijom, kao i da su radovi izvršeni prema planiranoj dinamici i u skladu sa zahtjevom naručioca. Međutim, ne možemo potvrditi da je na adekvatan način izvršen prijem radova obzirom da je račun za sanaciju krova ispostavljen tek 04.08.2014. godine i da je u istom konstатовano da jedna stavka iz ugovora nije izvršena, a fakturirana je 01.07.2014. godine, iz kojeg razloga se umanjuje račun za sanaciju krova za 2.223 KM sa PDV-om. Također, niti jedna stranica obračunskog lista građevinske knjige nije ovjerena od strane investitora – Zavoda, a nije imenovan ni nadzorni organ. Na osnovu svega navedenog ne možemo potvrditi da je vršen adekvatan nadzor, kao i da su radovi na sanaciji zgrade i krova izvršeni prema utvrđenom roku. Smatramo da se sanacija krova računovodstveno trebala planirati i iskazati na kontu kapitalnih ulaganja iz kojeg razloga ne možemo potvrditi osnovanost iskazivanja istog na kontima tekućeg održavanja.

Napominjemo da se zgrada Zavoda vodi na stalnim sredstvima kod Službe za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH, pa samim tim bi se trebala sva ulaganja u zgradu planirati i izvršavati u koordinaciji sa Službom za zajedničke poslove, kako bi se pravovremeno imala informacija o svim ulaganjima i na pravilan način iskazalo uvećanje vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Potrebno je za izdatke za tekuće održavanje osigurati adekvatno praćenje izvršenja ugovora, sa diljem izvršenja ugovora u utvrđenom roku i obimu.

U saradnji sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH vršiti ulaganja u imovinu, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne korisnike i Trezor.

Ugovorene usluge najvećim dijelom se odnose na ostale stručne usluge 186.781 KM, izdatke po ugovorima o djelu 51.171 KM i naknade komisijama 25.130 KM.

Ostale stručne usluge iskazane su u iznosu od 186.781 KM, koje se najvećim dijelom odnose na račune Studenskog servisa d.o.o. Sarajevo, za usluge provednih anketa u ukupnoj vrijednosti od 128.781 KM i račune za usluge fizičke zaštite u iznosu od 58.000 KM. Usluge Studenskog servisa se odnose na provođenje Ankete o radnoj snazi (april-maj 2014. godine u iznosu od 93.832 KM) i Ankete o potrošnji domaćinstava u BiH (HBS anketa) u iznosu od 34.950 KM. Za provedenu Anketu o potrošnji domaćinstava u BiH 2015 zaključen je Ugovor sa Studenskim servisom d.o.o. Sarajevo, 15.12.2014. godine, o angažovanju izvršilaca za obavljanje poslova provođenja navedene Ankete. U okviru ovih usluga iskazan je Račun Studenskog servisa od **30.01.2015.** godine, u iznosu od 34.950 KM od kojih se 32.346 KM odnosi na usluge anketara i supervizora u januaru 2015. godine i 2.604 KM sa PDV-om na troškove Servisa za pomoćne povremene studentske poslove u januaru 2015. godine. **Obzirom da je krajem januara 2015. godine ispostavljen račun, kao i da se radnim nalogima potvrđuje da su poslovi izvršeni također u januaru 2015. godine, ne možemo potvrditi evidentiranje navedenog računa na rashodima 2014. godine, jer je Zakonom o budžetima u FBiH (član 76.) propisano da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose neovisno od plaćanja. Nije ispoštovano načelo modificiranog nastanka događaja, tako da ostale stručne usluge nisu iskazani realno, odnosno više su iskazane za 34.950 KM.**

Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala i u izvještajnom periodu na koje se odnose u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja.

Izdaci za **ugovore o djelu** iskazani su 51.171 KM i dijelom se odnose na čišćenje poslovnih prostora kantonalnih ureda/službi (7 ugovora u rasponu od 80-250 KM mjesečno ukupno 14.640 KM). Pored navedenog u toku 2014. godine zaključivani su ugovori o djelu za redovne poslove Zavoda (ukupno 13 ugovora), koji se odnose na: obavljanje poslova lektorisanja statističkih biltena, statističkih publikacija i druge statističke građe, poslova dokumentariste publikacija, pripremnih poslova za provođenje statističkih istraživanja iz oblasti statističke kulture; zatim obavljanje poslova ažuriranja statističkog poslovnog registra koristeći podatke dobivene kratkoročnim statističkim istraživanjima; obavljanje poslova snimanja cijena i prikupljanje statističkih podataka od izvještajnih jedinica; izrada sistemskog spiska naseljenih mjesta Federacije BiH, kontrola drugog i trećeg printa dostavljenih skica od strane izvođača i pakovanje skica i ostalog kartografskog materijala, kao i drugih poslova. Za navedene poslove zaključivani su ugovori najčešće kvartalno i u iznosu od 800 - 900 KM mjesečno. Izvršenim uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je šest osoba u toku 2014. godine primljeno u radni odnos u Zavodu nakon provedene procedure Agencije za državnu službu, a sa kojima su u tekućoj godini prije prijema u radni odnos zaključivani ugovori o djelu. U tri slučaja su donesena rješenja o prijemu u radni odnos od 05.05.2014. godine, dok su ugovori o djelu isticali 10.05.2014. godine odnosno 13.05.2014. godine. Naknada po ugovoru o djelu je isplaćena u ugovorenom iznosu i nije umanjena za dane od kada su primljeni u radni odnos, tako da su navedeni po dva osnova ostvarivali naknadu (plaća i ugovor o djelu).

Sa dva izvršitelja su zaključivani ugovori o djelu kvartalno tokom cijele 2014. godine, a radi se o slijedećim poslovima: pripreme i povezivanja u odgovarajuće poveze svih publikacija Zavoda, godišnjih kompleta statističkih pregleda i drugih izdanja (400 KM mjesečno) i unosa podataka statističkih istraživanja u bazu podataka, kao i korigovanje grešaka prema postavljenim kriterijima numeričke i logičke kontrole (700 KM mjesečno), što također spada u redovne poslove Zavoda.

Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati jednokratno samo za određene konkretne poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutarašnjoj organizaciji, a naknade po ugovorima o djelu isplaćivati samo za stvarno vrijeme provedeno na izvršavanju ugovora o djelu i ukoliko izvršitelj istovremeno ostvaruje prava iz radnog odnosa sa istim raskinuti ugovor o djelu i umanjiti naknadu.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 25.130 KM i odnose se: Popisni biro Zavoda (6 naknada - ukupno 17.830 KM); komisije za provođenje postupaka javnih nabavki (6 komisija ostvarile naknadu-ukupno 4.050 KM); komisije za izbor državnih službenika u Zavodu (tri komisije ostvarile naknadu-ukupno 2.200 KM); Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara (jedna komisija ostvarila naknadu od 1.050 KM).

Popisni biro Zavoda je formiran 06.04.2012. godine Odlukom direktora, a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH, kojim je propisano da su članovi popisnih biroa zaposlenici Zavoda za statistiku i da između ostalog organizuju i koordiniraju poslove popisa iz nadležnosti entiteta. Popisni biro je brojao 12 članova i sekretara, od kojih su dva istovremeno i članovi Centralnog popisnog biroa gdje i ostvaruju naknadu. Novi sastav Popisnog biroa utvrđen je na sastanku održanom 31.10.2014. godine i određen sastav od pet članova i sekretara. Izmjene u broju članova popisnog biroa vezane su za stupanje na snagu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, kojom je propisan maksimalan broj članova radnih tijela, način rada i podnošenje izvještaja o radu, kao i način utvrđivanja visine naknade. Novi Popisni biro imenovan je 04.11.2014. godine i isti je ostvario naknadu za decembar 2014. godine u iznosu od 2.030 KM. Odlukom o novčanoj naknadi članova popisnih biroa Agencije za statistiku BiH, Brčko Distrikta BiH i entitetskih zavoda za statistiku za pripremu, koordinaciju i nadgledanje provođenje popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine, između ostalog, propisana je visina naknada od 350 KM mjesečno za članove i koordinate, a 200 KM za sekretara. Na osnovu donesenih rješenja direktorice o isplati naknade popisnom biro za protekli mjesec izvršen je obračun i isplata naknada za period januar-maj u ukupnom iznosu od 15.800 KM (uglavnom 10 članova po 300 KM i sekretaru po 200 KM). U periodu od januara do oktobra 2014. godine održana su dva sastanka Popisnog biroa i to 21.04.2014. godine sa početkom u 10,30 h i 31.10.2014. godine sa početkom u 10,30 h. Na osnovu naprijed navedenog možemo zaključiti da je naknada za „prvi saziv“ Popisnog biroa iskazana za prvih pet mjeseci 2014. godine bez obzira na to da li je ili nije održana sjednica u proteklom mjesecu. Međutim, nakon što je stupila na snagu Uredba

o osnivanju i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe), formiran novi Popisni biro, kako je naprijed navedeno i istom je obračunata i isplaćena naknada samo za decembar 2014. godine. Naknada je isplaćena na osnovu Izvještaja o radu za decembar 2014. godine u kojem se navodi da su održana dva sastanka i to 12.12.2014.g. sa početkom u 16,10 h i 25 i 26.12.2014. godine sa početkom u 16,10 h.

Zavod je tokom 2014. godine dostavljao Federalnom ministarstvu finansija periodične-kvartalne izvještaje o isplaćenim naknadama za članove komisija. Izvršenim uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da periodični izvještaji ne sadrže podatke o svim isplaćenim komisijama po kvartalima.

Federalnom ministarstvu finansija dostavljati periodične - kvartalne izvještaje o svim isplaćenim naknadama za članove komisija za izvještajni period.

7.1.3 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu 169.090 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 52.390 KM ili 23,65 %. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je slijedeća: oprema 104.787 KM i stalna sredstva u obliku prava 64.303 KM.

Od nabavljene opreme na kompjutersku opremu se odnosi najveći dio od 51.120 KM i opremu za prenos podataka i glasa 32.756 KM. Iskazano stanje na stalnim sredstvima u obliku prava se odnosi na nadogradnju infrastrukture i implementacije web baziranog geografskog informacionog sistema.

8. Imovina, obaveze i izvori sredstava

8.1 Gotovina i kratkoročna potraživanja

Federalni zavod koji je u sastavu Jedinstvenog računa trezora iskazao je u svojim poslovnim knjigama stanje gotovine na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 2.892 KM. Kratkoročna potraživanja iznose 22.502 KM, a najvećim dijelom od 15.193 KM se odnose na potraživanja od zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 42 dana. Sumnjiva i sporna potraživanja su iskazana u iznosu od 3.125 KM i odnose se na potraživanja za bolovanja preko 42 dana.

8.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda na dan 31.12.2014. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 1.151.415 KM (nabavna vrijednost 2.610.652 KM i ispravka vrijednosti 1.459.237 KM).

Izvršenim uvidom u dokumentaciju vezanu za pomoćnu evidenciju, odnosno knjigu kapitalne imovine utvrđeno je da u Zavodu vode knjigu stalnih sredstava, gdje se hronološki unose podaci za nabavljena stalna sredstva, ali ista ne sadrži podatke o svakom pojedinačnom stalnom sredstvu, i to: o stopi otpisa, početku otpisa, kao i druge podatke propisane Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Uzimajući u obzir da ne raspoložu propisanom pomoćnom evidencijom o stalnim sredstvima ne možemo potvrditi da postoji adekvatna evidencija za iskazano stanje stalnih sredstava.

Potrebno je osigurati adekvatnu evidenciju o stalnim sredstvima, odnosno voditi knjigu stalnih sredstava na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kao osnovu za iskazana stanja stalnih sredstava u Glavnoj knjizi trezora.

8.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 647.885 KM, koje se najvećim dijelom odnose na obaveze prema radnicima u iznosu od 457.376 KM (plaće i naknade za decembar 2014. godine i kratkoročne tekuće obaveze 187.384 KM). U odnosu na prethodnu godinu kada su obaveze iznosile 5.569.764 KM došlo je do značajnog smanjenja, jer su u toku 2014. godini izmirene obaveze vezane za provedeni popis stanovništva u 2013. godini.

8.4 Popis imovine, potraživanja i obaveza

Provođenje popisa imovine i obaveza Zavoda na dan 31.12.2014. godine utvrđeno je Odlukom direktora, od 05.12.2014. godine, o popisu imovine i obaveza, kada je Rješenjem direktora imenovana Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, stanja potraživanja i obaveza i novčanih sredstava u blagajni. Komisija za popis je nakon provedenog naturalnog popisa sačinila dva izvještaja i predložila da se izvrši rashodovanje stalnih sredstava koja ne mogu služiti daljnoj upotrebi i najvećim dijelom su otpisana, nabavne vrijednosti 58.246 KM, a sadašnje vrijednosti 1.367 KM. Na osnovu Odluke direktora ista su knjigovodstveno evidentirana na stalna sredstva van upotrebe. Do momenta obavljanja revizije za 2014. godinu nije formirana Komisija za rashodovanje istih, kako je propisano Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Izvršenim uvidom u dokumentaciju vezanu za provedeni popis utvrđeno je da je Popisna komisija izvršila naturalni popis i o tome vodila posebnu evidenciju. Nakon provedenog naturalnog popisa izvršeno je usaglašavanje sa popisnim listama prethodne godine i evidencijama za stalna sredstava nabavljena u 2014. godini. Nismo se uvjerali da postoji adekvatna pomoćna knjiga stalnih sredstava, koja sadrži podatke propisane Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (šire opisani u tački 8.2. Izvještaja), što je u konačnici dovelo do nemogućnosti suštinskog usaglašavanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Obzirom da ne postoji adekvatna pomoćna evidencija stalnih sredstava, a uvažavajući naprijed navedeno, ne možemo potvrditi da je ispravno izvršeno usklađivanje stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja kako je propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor. Pored navedenog, zadatak Komisija za popis je i popis sitnog inventara, kako je utvrđeno Rješenjem, a isti nije izvršen niti se je knjigovodstveno iskazan sitan inventar u upotrebi iako su iskazane nabavke sitnog inventara u 2014. godini. Popisne liste se sačinjavaju u elektronskoj formi nakon izvršenog obračuna amortizacije i potpisuju od strane Komisije za popis, odgovornih lica za knjigovodstvo i odgovornog lica, što ukazuje da u sačinjavanju popisnih lista učestvuju lica koja rade na knjigovodstvenim poslovima, što je suprotno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Popis stalnih sredstava i sitnog inventara i usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

9. Vanbilansna evidencija - sudski sporovi

U vanbilansnoj evidenciji sa 31.12.2014. godine iskazan je iznos od 824.656 KM, a odnosi se na neizmirene obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda za plaće i naknade uposlenih do 31.12.2014. godine. Naime, Zavod je prema Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija od 17.02.2014. godine, o načinu evidentiranja obaveza po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora na vanbilansnoj evidenciji izvršio knjigovodstveno evidentiranje stvorenih i izmirenih obaveza za plaće i naknade uposlenih po osnovu pravosnažnih sudskih predmeta. Knjigovodstveno su iskazane ukupne obaveze po pravosnažnim sudskim presudama u iznosu od 1.687.476 KM, od kojih je izmireno 862.822 KM, tako da je sa stanjem na 31.12.2014. godine ostalo neizmirenih obaveza u iznosu od 824.655 KM, koliko je i iskazano vanbilansno.

Pored iskazanih sudskih presuda, a prema internim evidencijama, u toku 2014. godine podnesene su tužbe uposlenika, gdje ukupan iznos potraživanja iznosi 376.964 KM, a najvećim dijelom se odnose na topli obrok, regres i jubilarne nagrade.

10. Javne nabavke

Federalni zavod je 03.03.2014. godine donio Plan javnih nabavki za 2014. godinu, kako je propisano članom 3. Pravilnika o nabavi roba i vršenja usluga i ustupanju radova. Za pojedinačno provedene postupke javnih nabavki rješenjem direktora formirane su komisije, koje su zadužene za provođenje konkretnog postupka.

Prema prezentiranim podacima u 2014. godini, nakon provedenih postupaka nabavke, zaključeno je ukupno 29 ugovora o javnim nabavama, i to 2 ugovora po provedenom otvorenom postupku, 14 ugovora po konkurentskom zahtjevu i 13 direktnih sporazuma. Izvršen je uvid u provedene postupke nabavke: računarske opreme i rekonstrukcije dijela mreže; izvođenje građevinskih radova u objektima Zavoda u Sarajevu, Mostaru i Širokom Brijegu; nabavka kancelarijskog materijala, tonera i boja za štampariju, kolektivno osiguranje zaposlenih, osiguranje imovine i usluga fizičke zaštite objekta.

Izvršenim uvidom u postupke nabavki utvrđeno je da je za **usluge fizičke zaštite objekta** proveden postupak nabavke putem konkurentskog zahtjeva. Odlukom direktora, od 03.11.2014. godine, pokrenut je postupak javne nabavke za navedeno i procijenjena je vrijednost javne nabavke od 50.000 KM bez PDV-a za 12 mjeseci. Upućen je Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda u kojem se navodi da je procijenjena vrijednost nabavke 50.000 KM bez PDV-a godišnje, da su ponuđači dužni svoje ponude iskazati u visini cijene usluge za jednu godinu i da će se usluge pružati u periodu od dvije godine od dana potpisivanja ugovora. Nakon provedenog konkurentskog postupka zaključen je Ugovor, od 25.12.2014. godine, sa najpovoljnijim ponuđačem, kojim je definisana vrijednost usluge od 58.000 KM sa PDV-om za jednu godinu i da će se primjenjivati od 01.01.2015.-31.12.2016. godine (dvije godine). **S obzirom da se nabavka provodila za period od dvije godine, a procjena vrijednosti vršena na godišnjem nivou ne možemo potvrditi da je pravilno izvršena procijenjena vrijednosti ugovora, pa samim tim nije pravilno utvrđen vrijednosni razred, odnosno odabir postupka javne nabavke u skladu sa članom 6. stav 5. Zakona o javnim nabavkama BiH.** Također, napominjemo da je za izvršene usluge zaštite objekta za 2014. godinu prezentiran Ugovor, od 21.12.2012. godine, sa istim dobavljačem (58.000 KM za godinu), za period 01.01.2013.-31.12.2014. godine (dvije godine), nakon provedenog konkurentskog postupka.

Postupke javnih nabavki vršiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, posebno u dijelu utvrđivanja vrijednosnih razreda, odnosno primjene odgovarajućeg postupka javne nabavke.

11. Komentar

U ostavljenom roku Federalni zavod za statistiku očitovao se dopisom broj 01-14.1-718-2/15 od 26.05.2015. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za statistiku za 2014. godinu. U navedenom očitovanju dati su komentari i obrazloženja na kvalifikacije u revizorskom izvještaju, međutim isto nije uticalo na konstatovane nalaze, iz razloga što nije dato adekvatno obrazloženje i dostavljena relevantna dokumentacija kojom se isto dokazuje.

Detaljno pojašnjenje u vezi očitovanja i razlozima zbog kojih nismo prihvatili date komentare, obrazloženja i sugestije dato je u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Federalnog zavoda uz konačan Izvještaj.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš

Vođa tima:

Katica Galić

Član tima:

Enesa Kadrić

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Federalnog zavoda za statistiku za 2014. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Potrebno je osigurati adekvatnu evidenciju o stalnim sredstvima, odnosno voditi knjigu stalnih sredstava na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kao osnovu za iskazana stanja stalnih sredstava u Glavnoj knjizi trezora.*
- *Popis stalnih sredstava i sitnog inventara i usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.*
- *Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala i u izvještajnom periodu na koje se odnose u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja.*
- *Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Zavoda planirati i izvršavati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *U saradnji sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH vršiti ulaganja u imovinu, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne korisnike i Trezor.*
- *Potrebno je za izdatke za tekuće održavanje osigurati adekvatno praćenje izvršenja ugovora, sa ciljem izvršenja ugovora u utvrđenom roku i obimu.*
- *Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati jednokratno samo za određene i konkretne poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, a naknade po ugovorima o djelu isplaćivati samo za stvarno vrijeme provedeno na izvršavanju ugovora o djelu i ukoliko izvršitelj istovremeno ostvaruje prava iz radnog odnosa sa istim raskinuti ugovor o djelu i umanjiti naknadu.*
- *Federalnom ministarstvu finansija dostavljati periodične - kvartalne izvještaje o svim isplaćenim naknadama za članove komisija za izvještajni period.*
- *Postupke javnih nabavki vršiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, posebno u dijelu utvrđivanja vrijednosnih razreda, odnosno primjene odgovarajućeg postupka javne nabavke.*
- *Potrebno je preispitati odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i na osnovu realnih procjena o potrebnim radnim mjestima utvrditi sistematizaciju istih.*
- *Potrebno je pisanim procedurama utvrditi način korištenje aplikacija Agencije za statistiku BiH, iz kojih se može utvrditi da li se radi o korištenju istih na određeno vrijeme ili se radi o datim nematerijalnim sredstvima.*
- *Unaprijediti funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, kao i dosljedne primjene zakona i propisa.*

IV. PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. PREGLED RASHODA BUDŽETA ZA 2014. GODINU

Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu					
Naziv institucije: Federalni zavod za statistiku					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat (4/2)x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	6.819.763	19.238.123	6.316.827	-502.936	92,6
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	5.097.310	4.589.666	4.877.598	-219.712	95,7
Bruto plaće i naknade	4.473.344	4.056.384	4.330.403	-142.941	96,8
Naknade troškova zaposlenih i s kupštinskih zastupnika	623.966	533.282	547.195	-76.771	87,7
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	500.445	428.311	493.258	-7.187	98,6
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.212.018	13.650.237	935.981	-276.037	77,2
Putni troškovi	86.101	89.753	23.575	-62.526	27,4
Izdaci za energiju	118.241	91.999	84.487	-33.754	71,5
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	216.164	176.738	160.216	-55.948	74,1
Nabavka materijala i sitnog inventara	148.213	138.649	109.122	-39.091	73,6
Izdaci za usluge prevoza i goriva	28.656	16.624	16.195	-12.461	56,5
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	41.365	41.198	34.377	-6.988	83,1
Izdaci za tekuće održavanje	158.440	151.777	142.832	-15.608	90,1
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.093	61.669	10.388	-9.705	51,7
Ugovorene i druge posebne usluge	394.745	12.881.830	354.789	-39.956	89,9
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	9.990	569.909	9.990	0	100,0
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	9.990	569.909	9.990	0	100,0
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim preduzećima					
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
Izdaci za inostrane kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dugove izdatim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	252.000	221.480	169.090	-82.910	67,1
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	252.000	221.480	169.090	-82.910	67,1
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	105.100	221.480	104.787	-313	99,7
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	146.900		64.303	-82.597	43,8
Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
Kapitalni transferi pojedincima					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim preduzećima					
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					

Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inostranstvo					
D. Tekuća rezerva					
RASHODI (A+B+C+D):	7.071.763	19.459.603	6.485.917	-585.846	91,7

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu odobrilo dana 27.02.2015. godine

Direktor
Hidajeta Bajramović

2. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2014. GODINE

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine			
Naziv institucije: Federalni zavod za statistiku			
Opis	31.12.2013	31.12.2014	Procenat (3/2)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	5.569.764	647.885	11,6%
1.Gotovina i plemeniti metali	2.047	2.892	141,3%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	36.330	22.502	61,9%
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	5.531.387	622.491	11,3%
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.303.453	1.151.415	88,3%
9. Stalna sredstva	2.475.294	2.610.652	105,5%
10.Ispravka vrijednosti	1.171.841	1.459.237	124,5%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.303.453	1.151.415	88,3%
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B):	6.873.217	1.799.300	26,2%
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	5.569.764	647.885	11,6%
19.Kratkoročne tekuće obaveze	5.156.306	187.384	3,6%
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	410.258	457.376	111,5%
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	3.200	3.125	97,7%
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	1.303.453	1.151.415	88,3%
28.Izvori stalnih sredstava	1.303.453	1.151.415	88,3%
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	6.873.217	1.799.300	26,2%

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine odobrilo dana 27.02.2015.godine.

Direktor
Hidajeta Bajramović